

*In- of uitschrijven op deze
nieuwsbrief kan via een
seintje naar:
INBO nieuwsbrief
Kliniekstraat 25, 1070 Brussel
T. 02 525 02 00 – F. 02 2 525 03 00
nieuwsbrief@inbo.be*

Maud Raman, maud.raman@inbo.be

Een meetnet voor Rivierherstel Leie

In 2008 heeft Waterwegen en Zeekanaal NV (W&Z) het startsein gegeven voor de realisatie van vooroevers opgebouwd uit palenrijen in de Leie. Dit was een eerste stap van een reeks natuurontwikkelingsmaatregelen in het kader van het project Rivierherstel Leie. Deze ingrepen hebben als doel de Leie en haar vallei ecologisch op te waarderen en terug aantrekkelijk te maken op landschappelijk en recreatief vlak. Nu rijst de vraag of deze ingrepen ook de gewenste resultaten opleveren. In welke mate zijn deze ingrepen een meerwaarde voor natuur? En worden de vooropgestelde natuurdoelstellingen gehaald? W&Z vroeg het INBO om de maatregelen die door hen worden uitgevoerd ecologisch op te volgen. Dit vergt een gedegen aanpak volgens een uitgewerkte methodiek, steunend op een referentie- en beoordelingskader. Deze vraag heeft geleid tot een tweedelige rapportage die een kader vormt in de Leie en haar vallei om de effectiviteit van de uitgevoerde maatregelen te beoordelen. Dit kader biedt genoeg ruimte om, in overleg met de verschillende actoren, keuzes te maken van streefdoelen en methoden voor maatregelen die op dit moment nog niet voldoende concreet zijn uitgewerkt.

Raman M, 2010. Beoordelingskader voor rivierherstel Leie. Een referentiekader voor de ecologische opvolging van inrichtingsmaatregelen genomen in het kader van rivierherstel Leie. INBO.R.2010.52. 97 pp.

Raman M, 2010. Monitoring rivierherstel Leie. Ecologische opvolging van natuurontwikkelingsmaatregelen genomen in kader van Rivierherstel Leie. INBO.R.2010.53. 119 pp.

Je kan de rapporten downloaden op www.inbo.be.

Archeologische pruimpitten onder de loep

Geregeld komen in archeologische opgravingen pruimpitten aan het licht. Op naam brengen gebeurt door de pitten te vergelijken met bestaande pruimrassen. Een belangrijke tekortkoming hierbij is de subjectieve vergelijking en tevens de niet zo evidente naamgeving van huidige pruimrassen.

We ontwikkelden daarom een objectievere methode. We vertrokken van een referentieset van 600 bekende pruimpitten die behoren tot de 5 wilde en gekweekte pruimsoorten in Vlaanderen (sleedoorn, kroospruim, kerspruim, moderne pruim en heesterpruim). Twaalf groepen van pruimpitvormen werden statistisch onderscheiden op basis van opgemeten en berekende morfologische pitkenmerken. De referentieset werd bekomen op autochtone groeiplekken in Vlaanderen, uit botanische tuinen in verschillende Europese landen, van de Nationale Boomgaarden Stichting, van het natuurmuseum in Velzeke en uit een privécollectie van een Nederlandse pruimspecialist.

Archeologische pruimpitten afkomstig uit acht opgravingen in Vlaanderen en uit verschillende periodes van de Romeinse tijd tot begin vorige eeuw, werden via deze methode toegekend aan 10 van de 12 pitvormgroepen. In de oudste opgraving geleken de pitvormen vooral op huidige sleedoorn- en heesterpruimpitten. Een kleine hoeveelheid kerspruimpitvormen was ook van de partij, echter geen kroospruimpitten hoewel kroospruim reeds bekend was bij neolithische bevolkinggroepen in Europa.

Variatie aan pruimpitten uit een 14de eeuwse kloostercontext te Mechelen. Het maatstreepje komt overeen met 1 cm.

Alle opgravingen vanaf de late middeleeuwen en later bevatten een uitgebreide collectie aan pruimpitvormen die grotendeels terug te brengen zijn op de 5 onderzochte pruimsoorten. De algemene trend is dat er door de tijden heen steeds meer kers-, kroos- en moderne pruimen werden benut ten koste van het aandeel sleedoorn-, en heesterpruimen.

Dit onderzoek gebeurde in samenwerking met de Universiteit Gent en het Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed (VIOE).

Leander Depypere (U Gent)
Kristine Vander Mijnsbrugge, ANB-medewerker, gedetacheerd bij het INBO,
kristine.vandermijnsbrugge@inbo.be